

Sygn. akt I C 563/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2019 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia SR Wioletta Sychniak

Protokolant: staż. Ewelina Arkit

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2019 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko A. K.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz A. K. kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 563/17

UZASADNIENIE

W dniu 10 marca 2017 roku (...) SA w W. złożył przeciwko A. K. pozew o zapłatę kwoty 19 337,66 złotych w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Powód domagał się zapłaty:

- 17 349,60 złotych z tytułu niespłaconej należności głównej,
- 1927,18 złotych z tytułu odsetek karnych naliczonych od 1.09.2016 r. do 9.03.2017 r.;
- 60,88 złotych z tytułu kosztów i opłat,

wszystkie kwoty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 marca 2017 roku do zapłaty.

Powód wyjaśnił, że w dniu 24 czerwca 2009 roku pozwana zawarła z (...) Bankiem SA umowę o korzystanie z karty kredytowej MultiBanku. Nie dokonała spłaty z tytułu zadłużenia w łącznej wysokości dochodzonej pozwem, a istnienie wierzytelności i jej wysokość została potwierdzona wyciągiem z ksiąg bankowych.

/pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-4/

W dniu 4 maja 2017 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, uwzględniając powództwo w całości.

A. K. wniosła skutecznie sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, w związku z czym Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie postanowił przekazać sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

Pozwana zaskarżyła nakaz w całości i wniosła o oddalenie powództwa. Zgłosiła zarzut przedawnienia jako, że umowa o korzystanie z karty kredytowej została zawarta w 2009 roku. Zarzuciła również, że powód nie udowodnił roszczenia. Podniosła, że podczas trwania umowy o korzystanie z karty kredytowej zawarła z Bankiem umowę kredytową nr (...), gdzie przy dotychczasowym rachunku z karty spłacany był kredyt „Spłata na raty”. Spłaciła ten kredyt, ale nie pomniejszyło to jej zadłużenia na karcie. Pozwana próbowała dokonać końcowego rozliczenia z powodem w związku z wypowiedzeniem umowy V. G. (...), ale Bank udzielał jedynie ogólnikowych odpowiedzi.

/nakaz zapłaty k. 5, sprzeciw k. 5v-6 i 109-111, postanowienie z 28.06.2017 r. k. 12, pisma pozwanej k. 90-91, 264-265/

Ostatecznie Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu.

Podniosła, że na dzień 24.10.2014 r. z tytułu kredytu „Spłata na raty” pozostało jej do spłaty 8 rat w łącznej wysokości 3360,14 złotych, a termin ostatniej raty przypadał na 24.06.2015 roku. Tymczasem Powód nie uwzględnił tego w swoich wyliczeniach i wystawiając wyciąg z ksiąg bankowych. Dokumenty przedłożone przez Powoda zawierają sprzeczności, nie dotyczą umowy zawartej przez strony (regulamin kart kredytowych przedstawiony z okresu po wypowiedzeniu umowy pozwanej). Powód w istocie nie wskazał podstawy faktycznej swojego żądania.

/protokół skrócony rozprawy k. 234, głos do protokołu k. 235-237/

W toku postępowania przed tut. Sądem Powód popierał powództwo w całości. Przyznał, że Pozwana miała uruchomioną usługę spłata na raty, którą rzetelnie spłacała do czerwca 2015 roku. Podkreślił jednocześnie, że rata kredytu ratalnego spłacana jest z karty kredytowej, a uruchomienie tej usługi nie zwiększa limitu na karcie kredytowej.

/pisma powoda k. 131-134, 272-274/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Bankiem SA w W. i A. K. została zawarta umowa o korzystanie z karty kredytowej MultiBanku, podpisana przez Pozwaną w dniu 12 maja 2008 roku i za Bank – w dniu 6 maja 2008 roku.

Zgodnie z umową Bank zobowiązał się do wydania A. K. karty kredytowej MultiBanku i do rozliczania operacji dokonanych przy użyciu karty. Pozwana zobowiązała się do zapłaty kwot operacji wraz z należnymi kwotami opłat i prowizji oraz do spłaty swoich zobowiązań (§ 1 umowy).

Ustalony został limit kredytu do kwoty 5000 złotych (§ 2 umowy).

Umowa została zawarta na czas określony 12 miesięcy od dnia postawienia kredytu do dyspozycji posiadacza rachunku z zastrzeżeniem jej automatycznego przedłużania, przy zachowaniu dotychczasowej wysokości kredytu, pod warunkiem należytego wypełniania obowiązków przez Posiadacza rachunku (§ 4 umowy).

Integralną część umowy stanowiły „Regulamin wydawania i używania kart kredytowych w MultiBanku”, „Wniosek o wydanie karty kredytowej MultiBanku” oraz „Taryfa prowizji i opłat bankowych MultiBanku” (§ 3 umowy).

/umowa o korzystanie z karty kredytowej MultiBanku k. 34-37 i 135-138/

W dniu 31 maja 2016 roku (...) SA sporządził wypowiedzenie umowy VISA G. (...) o numerze rachunku (...) z zachowaniem 2 – miesięcznego okresu wypowiedzenia, licząc od doręczenia pisma. Zgodnie z wypowiedzeniem całkowita kwota zobowiązania pozostałego do zapłaty na dzień sporządzenia wypowiedzenia wynosiła 17 335,60 złotych, w tym:

- kapitał – 16 758,53 złotych,

- odsetki – 548,19 złotych,
- opłaty i prowizje – 28,88 złotych.

Wypowiedzenie zostało doręczone Pozwanej w dniu 3 czerwca 2016 roku.

/wypowiedzenie umowy k. 43 i 141, dowód doręczenia k. 44 i 142/

W związku z wypowiedzeniem umowy VISA G. (...) o numerze rachunku (...), Pozwana skierowała do Banku pismo datowane na 12 czerwca 2016 roku ze wskazaniem, że Bank nie uwzględnił faktu spłacenia przez nią kredytu z umowy nr (...) i domagała się ponownego przeliczenia jej zadłużenia oraz przesłania propozycji końcowego rozliczenia umowy.

Kolejne pismo Pozwanej (zatytułowane „odwołanie 2”) zostało sporządzone 10 sierpnia 2016 roku. Dotyczyło ono wypowiedzenia zarówno umowy VISA G. (...) o numerze rachunku (...), jak i umowy V. C. (...) o numerze rachunku (...). Pozwana ponownie żądała szczegółowego rozliczenia ww kredytów. Tym razem wskazywała, że nie zostały uwzględnione spłacone przez nią kredyty nr (...) i (...). Tych samych kwestii dotyczyło „odwołanie nr 3” z dnia 4 października 2016 roku.

Bank nie uwzględnił odwołań Pozwanej.

/odwołania Pozwanej k. 94-97 i 114-118, 144-150; pisma Banku k. 151-155/

Pozwana korzystała z usługi (...) na raty”. Była to umowa kredytu numer (...), spłacana w rachunku karty kredytowej numer (...). Zgodnie z harmonogramem, Pozwana miała spłacić kwotę 16 270,82 złotych (stanowiącą sumę kapitału i odsetek) w okresie od 24 lipca 20012 roku do 24 czerwca 2015 roku.

/harmonogram spłat kredytu k. 92-93 i 112-113, 238, zeznania Pozwanej k. 103, znacznik czasowy: 00:05:12-00:12:37; k. 239v-240, znacznik czasowy:00:25:51-00:34:12/

W dniu 10 lutego 2017 roku pełnomocnik Banku sporządził wezwanie do zapłaty, kierowane do Pozwanej w związku z niewywiązaniem się przez nią z warunków zawartej umowy o korzystanie z karty kredytowej z dnia 29 czerwca 2009 roku. Wezwanie dotyczyło zapłaty w sumie kwoty 19 266,51 złotych.

/wezwanie k. 40 i 156/

W dniu 9 marca 2017 roku (...) SA sporządził wyciąg z ksiąg bankowych (...) SA nr (...), w którym stwierdził ujawnienie w księdze bankowej wierzytelności Banku w kwocie 19 337,66 złotych przysługującą mu od A. K., wynikających z umowy o korzystanie z karty kredytowej MultiBanku z dnia 24 czerwca 2009 roku o numerze (...), na którą składa się:

1. 17 349,60 złotych tytułem należności głównej,
2. 1927,18 złotych tytułem odsetek karnych umownych naliczonych za okres od 1.09.2016 r. do 9.03.2017 r. według stopy procentowej w wysokości 10% w skali roku;
3. 60,88 złotych tytułem kosztów, opłat i prowizji.

Od powyższego zobowiązania w kwocie 19 337,66 złotych Bankowi przysługują dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości 7% w stosunku rocznym, naliczane od dnia następnego po dniu wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych.

/wyciąg z ksiąg bankowych k. 33/

W tym samym dniu, tj. 9.03.2017 r. powodowy Bank wydał zaświadczenie dotyczące podwyższenia limitu dla karty kredytowej uruchomionego na rachunku karty 84114020170000495003758992, dotyczące Klienta – Pozwanej. Zaświadczenie potwierdza, że w zakresie podwyższenia limitu dla karty kredytowej na rachunku (...) zostały

zarejestrowane w systemie banku zdarzenia dokumentujące czynności klienta w zakresie podwyższenia limitu karty w drodze elektronicznej. Bank na adres mailowy (...) wysłał w dniu 27 listopada 2008 roku dwie wiadomości; pierwszą o zarejestrowaniu wniosku, a drugą o podwyższeniu przydzielonego limitu.

/zaświadczenie k. 38-39 i 139-140/

Aktualnie Pozwana nie korzysta z karty kredytowej i nie ma dostępu do systemu elektronicznego Banku.

/zeznania Pozwanej k. 239v-240, znacznik czasowy:00:25:51-00:34:12/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody zaferowane przez strony.

Uwzględniając wniosek Pozwanej, Sąd zobowiązał pełnomocnika Powoda do złożenia w terminie 21 dni pisma przygotowawczego z odniesieniem się m.in., do zarzutu strony przeciwnej, że dokonała spłaty kredytu „Spłata na raty” oraz wyjaśnienia, jaka była wysokość zadłużenia Pozwanej w chwili uruchomienia tego kredytu, czy kredyt został spłacony i czy ta spłata wpłynęła na wysokość zadłużenia na karcie kredytowej. Wezwanie pełnomocnik Banku otrzymał 27.10.2018 r. Złożył pismo 7.11.2018 r. ale w jego treści nie odniósł się do ww kwestii. Dopiero w piśmie nadesłanym drogą elektroniczną 28.01.2019 r. a następnie nadesłanym pocztą 4.02.2019 r. odniósł się do tych kwestii. Jednak pismo zostało złożone z oczywistym naruszeniem zakreślonego Powodowi terminu do zajęcia stanowiska i na podstawie art. 207 § 6 i 7 k.p.c. zostało zwrócone.

Sąd oddalił również wnioski Pozwanej zawarte w piśmie jej pełnomocnika, które wpłynęło 17.01.2019 r. (k. 230-231) mając na uwadze zasady rozkładu ciężaru dowodów, o czym będzie mowa poniżej. W istocie zmierzały one do wyegzekwowania od Powoda aktywności dowodowej w zakresie, w jakim ciężar dowodu nie obciążał Pozwanej. Skoro sam Powód nie widział potrzeby dowodzenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, co do których ciężar dowodu na nim spoczywał, to nie było potrzeby i podstaw do nakładania na niego takich zobowiązań.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

Podkreślenia wymaga, że Pozwana nie uznała powództwa w żadnej części i zakwestionowała je co do zasady i wysokości. Zatem rzeczą Powoda było udowodnienie istnienia i wysokości dochodzonego pozwem roszczenia.

W myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw.

W niniejszym postępowaniu to na Powodzie ciążył obowiązek udowodnienia istnienia zadłużenia pozwanej i poprawności jego wyliczenia jako, że z faktu tego wywodził skutki prawne.

W ocenie Sądu Powód nie sprostał powyższemu obowiązkowi.

Z zebranego materiału dowodowego wywieść można wniosek, że pomiędzy stronami zawarta została więcej niż jedna umowa o korzystanie z karty kredytowej. Jednak dowody zaoferowane przez strony, a przede wszystkim Bank, nie pozwalają na ustalenie, ile dokładnie, kiedy i na jakich warunkach zostały one zawarte.

Postawą faktyczną powództwa jest twierdzenie, że strony łączyła umowa zawarta 24.06.2009 r. o korzystanie z karty kredytowej MultiBanku. Ta sama nazwa umowy i data jej zawarcia pojawiają się w wyciągu z ksiąg bankowych i wezwaniu do zapłaty z 10.02.2017 r. Jednak powodowy Bank nie przedstawił takiej umowy. Do akt sprawy została złożona kopia umowy (poświadczona za zgodność przez pełnomocnika Powoda) zawartej pomiędzy stronami w 2008 roku. Jakkolwiek zgodna jest nazwa umowy, to została ona zawarta w innej dacie niż umowa, na którą powołuje się powód. Nie została też zaopatrzona żadnym numerem. Nie ma dokumentów, z których wynikałoby, że umowa złożona do akt sprawy to ta sama umowa, której dotyczy wypowiedzenie datowane na 31.05.2016 roku.

Jedynie z treści pism Pozwanej można wnioskować, że strony łączyła więcej niż jedna umowa o korzystanie z karty kredytowej albo, że przedmiot umowy i jej postanowienia zmieniały się w czasie (pismo – k. 110). Złożone do akt sprawy dokumenty są przypadkowe, nie ma pomiędzy nimi związku logicznego, a w każdym razie Powód takiego związku nie wykazał. W zgromadzonych dokumentach pojawiają się różne nazwy umów (umowy): o korzystanie z karty kredytowej MultiBanku, umowy VISA G. (...) o numerze rachunku (...) (bez wskazania kiedy została zawarta) i umowy V. C. (...) o numerze rachunku (...). W istocie nie wiadomo, z której umowy wynika roszczenie Powoda. Pozwana ani na etapie przedsądowym, ani przez sądem nie przyznała, że istnieje jej zadłużenie wobec (...) SA. Zatem wszystkie okoliczności pozwalające na ustalenie istnienia i wysokości dochodzonego roszczenia powinny być udowodnione stosownie z zasadami rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.).

Ze swojej strony Powód przedstawił: elektroniczne zestawienie operacji, (k. 210-258 i to samo 275-323) i wyciąg z ksiąg bankowych (k. 33).

Elektroniczne zestawienie operacji zostało sporządzone przez Bank według przyjętych przez niego kryteriów, które nie zostały wyjaśnione, a bez czego nie jest możliwe właściwe odczytanie zawartych tam danych. Zestawienie to jest zupełnie nieczytelne i - jako takie - nie pozwala na zweryfikowanie twierdzeń Powoda o istnieniu i wysokości i zadłużenia Pozwanej, ani na odniesienie się do nich. Nie ma też żadnej pewności, że dotyczy operacji na karcie wskazywanej w uzasadnieniu pozwu i wyciągu z ksiąg bankowych, a wydanej na skutek zawarcia umowy przedłożonej w niniejszej sprawie.

Zarówno elektroniczne zestawienie operacji, jak i wyciąg z ksiąg bankowych w sensie procesowym stanowią wyliczenia Powoda. Swoich wyliczeń Powód nie opatrzył szczegółowym komentarzem. Nie jest też możliwe połączenie tych wyliczeń z zapisami umowy pożyczki. To sprawia, że zarówno dla strony pozwanej (czemu dała wyraz w pismach procesowych), jak i dla sądu dokumenty, na które powołuje się Powód są nieczytelne. Tymczasem rzeczą Powoda było przedstawienie wszystkich operacji i dokonanych wyliczeń w taki sposób, by sąd mógł ocenić ich prawidłowość. Niezbędne było również uzasadnienie wyliczeń Powoda w odniesieniu do treści umowy oraz obowiązujących regulaminu stanowiącego integralną część umowy. Tymczasem Powód przedstawił Regulaminy kart kredytowych (k. 59-86 i 159-208) obowiązujące odpowiednio od 28.02.2017 r. i od 2.11.2017 r., a więc późniejsze niż umowa zawarta pomiędzy stronami.

Nie jest wystarczającym dowodem istnienia i wysokości dochodzonego roszczenia wyciąg z ksiąg bankowych. Udowodnienie wysokości wierzytelności powinno polegać na przedstawieniu dokumentów źródłowych, w oparciu o które został wystawiony. Istotą rozstrzygnięcia sporu cywilnego nie jest sprawdzenie formalnej poprawności dokumentów przedstawianych przez Powoda. Konieczne jest sprawdzenie przez sąd, czy i kiedy zaistniało zadłużenie z tytułu kredytu, czy Pozwana dokonywała wpłat na jego pokrycie, w jakich terminach i wysokości oraz czy naliczenia odsetek oraz innych opłat zgodne są z umową. Tymczasem w realiach rozpoznawanej sprawy Powód ograniczył się do sprecyzowania w odpowiedzi na sprzeciw roszczenia poprzez wskazanie jego elementów (kapitał, odsetki).

Nie przedstawił jednak dokumentów źródłowych pozwalających sądowi skontrolować zasadność i prawidłowość naliczenia tak odsetek umownych, jak i ustawowych.

Z uwagi na powyższe, powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Pozwana wygrała sprawę w całości, zatem przysługiwał jej pełen zwrot kosztów postępowania. Łącznie koszty poniesione przez Pozwaną wyrażają się kwotą 3600 złotych z tytułu kosztów zastępstwa procesowego, ustaloną na podstawie § 2 punkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 1804, w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu).